

ואלו מותרין פרק שני נדרים

עין משפט נר מצוה

ב א ב מיי פ"ב מהל'
נדרים הלכ' יד סגמ
לאון רמא טו"ע י"ד
סמ"ג פ"ב ט"ז
מ"ג א מיי פ"ד מהל'
מירות הלכ' יד יד
טו"ע ש"ס:
מ"ג ד מיי ש"ס הלכ' טו
טו"ע ש"ס ספ"ק ג:
ג ה מיי ש"ס הלכ' טו:
נ"א ו מיי פ"ג מהל'
נדרים הלכ' כד
טו"ע ש"ס י"ד מ"ד פ"ב ספ"ק
א:
ג ב מיי פ"ב מהל'
אסורי ביאה הלכ' ד
סגמ לאון קבו טו"ע
ה"ע פ"ב ספ"ק ד
[וטו"ע א"ח ס' רמ
:טז]:

תוספות

ואמר לא נדרתי אלא
בברמי של ים.
לשון מנחה לשון משפט
חרימס תהיה בתוך הים
(יסקול סו): לא נדרתי
אלא בפ"ב. אחר של
המטה שהמטה חמימי
ליות כדו נדר להטעות
העולם להמיר דברי שהיו
כסורים ל' אמי נדר נדר
גמור: כולן אין נשאלין
עליהם: ואין לניין אלא
תחת אצל ע"ה שגל שגל
עושין אחר דקחאמר
במרה ש"ס טו"ג הימ
מירות על ידי עטמים
הללו שהיו אחר עכשו
שלא היה חושב נדר אפי"פ
שימי נדר ולבסוף בא
לישאל עליו לפי שגלו ערפי
שמה נדר גמור הוא עושין
אחר לנהוג אסורי כימיס
צדיק פקדין להחיות נחמתי
מיהו מי שעבר עליהן וצ"ל
ישאל אין נוקקין לו עד
שינהוג אסור וזכר
מרכיב דמוזיק ליה מקמי
הכי משמתי ליה וה"ה נמי
למאן דלא פתח ליה צהני
נדרים פתח ממקום
אחר אלא מלמד אותן שהן
מוותרין למשמתי ליה
דלא עבדי שפיר הרמזין
ז"ל. וכמו דתוס' חכמי
הלפ"תים ז"ל מעשה צהני
שנדר מכל פירות שבעולם
חזן מדגן ועבר על נדרו
וצ"ל ישאל לפני הרב ומוקק
לו לאלתר והסירו ולא
הוקיקו לנהוג אסור כימיס
שנהג בהן הימ וטענת
הרב הימ דאפי"ג דנדר
לדאורייתא הוה ואפילו
לרבנן כר"ך שינהוג אסור
אפי"ה כיון שאלה אמת
מכשילו שפיר נדר צדיק
אפי"ה ל' ל' לעמוד עליו
ועל דאורייתא משמע
ועל דברי רבנן משמע
במתמיין עליו דפותחין
למקום אחר להפיק שגל
מירו לו ומפיו של נדר
כלל כיון שהיה נדמו
לקבוצת מלכיס ויכולה
בהן אלא נדרתו מן המקום
אחר כמו בשאר נדרים או
על ידי פתח דלעתא דהכי
לא נדרת [ואן ע"י חרטה

ציהודה נמי אסורין וסיפא ר"א צ"ר דקוק דלמר סתם חרמים גבלי
אסורין לפי שאין מכירין את חרמי כהנים הא מכירין מותרין דספיקא
לקולא ומש"ה סתם חרמים ציהודה שהיו מכירין אלו ואלו מותרין וסתם
תרומה נמי ציהודה לר"א צדיק דקוק מותרת. והאי דנקטו רבי יהודה
תרומה ונקטו רבי אלעזר חרמים ללא דוקא דה"ה צתרומה גופה אי נמי
צתרמים גופייהו הוה מצי לאפלוגי אלא מר דשמיע ליה מרביה קאמר
ומר דשמיע ליה מרביה קאמר ולפי זה כי מהדרינן לעיל למאן דס"ל לא
מעיל איניש נפשיה לספיקא הוה מצי למימר רבי אלעזר צ"ר דקוק
היא אלא רבי יהודה עדיף ליה דקאמר הכי צניעות גופייהו:
ולענין הלכה קיימא לן דסתם נדרים להחמיר כסתם מתניתין:
אזל צניעות מרובה. כלומר שהיה יותר משלשים יום:
הואיל ואמר רבנן אין נוקקין לו בי דינא דמוזיק ליה לא עבדי שפיר.
כלומר דלא תימא הא דקאמר אין נוקקין לו לומר שאין מחזירין
אחריו שישאל על נדרו אפי"פ שמחזירין אחריו מי שלא עבר על נדרו
שהרי המקיימו נקרא חוטא וכדלמרינן צפרקין דלקמן (דף כג.)
המקיימו כאלו מרכיב עליו קרנן ומיהו אם בא לישאל מעצמו
נוקקין להחיות דליתא אלא בי דינא דמוזיק ליה לא עבדי שפיר:
ולענין הלכה קיימא לן כרבנן דמתניתין דלמרי דנדרים
הללו אין עושין אותן ופתחין בהו נמי צתרמה וכדפרישנא
במתניתין. והני מילי נדרים הללו אזל צנדרים דאורייתא
נהי דפתחין בהו נמי צתרמה דקכ"ל צדיק פקדין להחיות
נחמתי מיהו מי שעבר עליהן וצ"ל ישאל אין נוקקין לו עד
שינהוג אסור וזכר מרכיב דמוזיק ליה מקמי הכי משמתי
ליה וה"ה נמי למאן דלא פתח ליה צהני נדרים פתח ממקום
אחר אלא מלמד אותן שהן מותרין למשמתי ליה דלא
עבדי שפיר הרמזין ז"ל. וכמו דתוס' חכמי הלפ"תים ז"ל
מעשה צהני שנדר מכל פירות שבעולם חזן מדגן ועבר על נדרו
וצ"ל ישאל לפני הרב ומוקק לו לאלתר והסירו ולא הוקיקו
לנהוג אסור כימיס שנהג בהן הימ וטענת הרב הימ דאפי"ג
דנדר לדאורייתא הוה ואפילו לרבנן כר"ך שינהוג אסור אפי"ה
כיון שאלה אמת מכשילו שפיר נדר צדיק אפי"ה ל' ל' לעמוד
עליו ועל דאורייתא משמע ועל דברי רבנן משמע במתמיין
עליו דפותחין למקום אחר להפיק שגל מירו לו ומפיו של נדר
כלל כיון שהיה נדמו לקבוצת מלכיס ויכולה בהן אלא נדרתו
מן המקום אחר כמו בשאר נדרים או על ידי פתח דלעתא
דהכי לא נדרת [ואן ע"י חרטה

מיתני' נדר צהרס. דלמר חפץ זה חרס עלי וסוז אמר לא נדרתי
אלא צהרמו של ים על שם הרשע שגדין צו את הדגים ולא צהרס
ממש: אלא צקרינו מלכיס. דורות שמקריבין לפני מלכיס: וכן
אם אמר הריני עצמי קרבן. דמשמע שהקדיש את עצמו וסוז
אמר לא נדרתי אלא צענס אחד שיש לי בתוך צימי שהנחמתי להיות נודר
צו ולא צענמי ממש: על כל אלו אין נשאלין להן. דאין צריך שאלה דודאי
מותר הואיל ואיניש אמרי דעל דעת כן אמרו: ואם נשאלו. אם לא יושאל:
וחכמים אומרים פותחין להן פתח צחרטה ומוכיחין אותן שלא ינהגו
קלות ראש צנדרים: גב' וכוון אין נשאלין. דאין פותחין להם פתח ואין
מתירים להן דקסינן להו משום דנדרת ממש משמע: והדר פני אם נשאלו.
דמשמע דנשאלין: וכוון אין לריבין שאלה. דמוותרין צלה שאלה: צד"ה
בתלמוד חסד. דלחקלי הוא דנדר כה"ג ולא חתי למיסך:
אזל ע"ה שאל עונשים אוסו ומחמרים עליו. כדי שלא יהא רגיל לנדור צו:
ועבר על נזירותו. דקצבור צטעות נדר ואחרי כן צא לישאל:
אין נוקקין לו. לפתוח לו צחרטה: נזירות מועטס. שקבל עליו נזירות ל' יום.
אזל אם קיבל נזירות מרובה ועבר ושמע ק' יום אין אומרים
ינהג אסור ק' יום שנהג הימ אלא לעונש ל' יום כסתם נזירות.
הכי נמי עושין אותו שינהג אסור צנדרו וכמיס שעכב כל נדרו
דקאמר לא נדרתי אלא צהרמו של ים ונהג הימ צנדר עד
לאחר עליה. דעמו לישאל: בי דינא דמוזיק ליה. קודם שינהוג
עצמו לא עבדי שפיר: שפופין. פניס כנגד עורף שצאס על נשותיהן
שלא כדרכן: שפופיס שולחנן. היא למעלה והוא למטה:
אין

אשה הויין לו בניס שאינן מהוגנין אמר רב יוסף ובאשתו נדה אמר רבי
שמעון בן לקיש יעקבה דקתני במקום הטנפות שהוא מכון כנגד העקב
תניא בעבור תהיה יראתו על פניכם זו בושה לבלתי תחטאו מלמד
שהבושה מביאה לידי יראת חטא מיכן אמרו סימן יפה באדם שהוא
ביישן אחרים אומרים כל אדם המתבייש לא במהרה הוא חוטא ומי שאין
לו בושת פנים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני אמר רבי יוחנן בן
דהבאי ד' דברים סחו לי מלאכי השרת חגרין מפני מה הויין מפני שהופכים
את שולחנם אילמים מפני מה הויין מפני שמנשקים על אורתו מקום הרשים
מפני מה הויין מפני שמספרים בשעת תלמידין סומין מפני מה הויין
מפני שמסתכלים בארתו מקום רומינהו שאלו את אימא שלום מפני מה
בגד

מפירות שבעולם יסור כחו מעליו ולא יוכל להתעסק צמלכת שמים לכך
מוקק לו מיד אף החמיר עליו כיון שעבר על נדרו שלא להמירו צחרטה
אלא צפתח: אל ספי רגיל צנדרים שפופ למעול צטעות. דחמירי טפי
דכתיב צו (שמות כ) לא יקח: להאינך תרומה עמאה. להוהיר אפילו
כהן שלא יהא רגיל אלל כהן ע"ה: וצאטו נדה. אפילו אשתו נדה שיש לו
בה שעת הימ: מלמד שהבושה מביאה לידי יראת חטא. דעל פניכם
מושמע צושת פניס וכתיב צחרתי צללתי מחטאו: לא עמדו אצותיו על
הר סיני. עמדו אצותיו על הר סיני. שהרי נתן טעם למעמד הר סיני
לצבור תהיה יראתו על פניכם וכתיב (דברים כט) את אשר ישנו פה
היום ואת אשר איננו פה ומי שאין לו צושת פניס אינו מורעס: שפופין
אם ולפי ששינה צריך לוקח צירך: חרשין. שאין שומעין ואין מדברים:
שםפריס צענע תשמיס. ונמלל חוטאין צדיבור צדימיעה: וצ

דכדון וכן פ"י התוס' לעיל גבי האומר הכי את עלי כעשר [אימא] פותחין לו פתח
ממקום אחר כדלמרינן אחר. פתח ממקום אחר להפיק שגל מירו לו ומפיו של נדר
כלל כיון שהיה נדמו לקבוצת מלכיס ויכולה בהן אלא נדרתו מן המקום
אחר כמו בשאר נדרים או על ידי פתח דלעתא דהכי לא נדרת [ואן ע"י חרטה
ל' נדרת [ואן ע"י חרטה

אסור כימיס שנהג בהן הימ אלא לעונש ל' יום כסתם נזירות. הכי נמי עושין אותו שינהג אסור צנדרו וכמיס שעכב כל נדרו דקאמר לא נדרתי אלא צהרמו של ים ונהג הימ צנדר עד לאחר עליה. דעמו לישאל: בי דינא דמוזיק ליה. קודם שינהוג עצמו לא עבדי שפיר: שפופין. פניס כנגד עורף שצאס על נשותיהן שלא כדרכן: שפופיס שולחנן. היא למעלה והוא למטה: אין

אם אמר הריני עצמי קרבן. דמשמע שהקדיש את עצמו וסוז אמר לא נדרתי
אלא צהרמו של ים על שם הרשע שגדין צו את הדגים ולא צהרס ממש:
אלא צקרינו מלכיס. דורות שמקריבין לפני מלכיס: וכן אם אמר הריני
עצמי קרבן. דמשמע שהקדיש את עצמו וסוז אמר לא נדרתי אלא צענס
אחד שיש לי בתוך צימי שהנחמתי להיות נודר צו ולא צענמי ממש:
על כל אלו אין נשאלין להן. דאין צריך שאלה דודאי מותר הואיל ואיניש
אמרי דעל דעת כן אמרו: ואם נשאלו. אם לא יושאל: וחכמים אומרים
פותחין להן פתח צחרטה ומוכיחין אותן שלא ינהגו קלות ראש צנדרים:
גב' וכוון אין נשאלין. דאין פותחין להם פתח ואין מתירים להן דקסינן להו
משום דנדרת ממש משמע: והדר פני אם נשאלו. דמשמע דנשאלין:
וכוון אין לריבין שאלה. דמוותרין צלה שאלה: צד"ה בתלמוד חסד.
דלחקלי הוא דנדר כה"ג ולא חתי למיסך: אזל ע"ה שאל עונשים אוסו
ומחמרים עליו. כדי שלא יהא רגיל לנדור צו: ועבר על נזירותו. דקצבור
צטעות נדר ואחרי כן צא לישאל: אין נוקקין לו. לפתוח לו צחרטה:
נזירות מועטס. שקבל עליו נזירות ל' יום. אזל אם קיבל נזירות מרובה
ועבר ושמע ק' יום אין אומרים ינהג אסור ק' יום שנהג הימ אלא לעונש
ל' יום כסתם נזירות. הכי נמי עושין אותו שינהג אסור צנדרו וכמיס
שעכב כל נדרו דקאמר לא נדרתי אלא צהרמו של ים ונהג הימ צנדר עד
לאחר עליה. דעמו לישאל: בי דינא דמוזיק ליה. קודם שינהוג עצמו לא
עבדי שפיר: שפופין. פניס כנגד עורף שצאס על נשותיהן שלא כדרכן:
שפופיס שולחנן. היא למעלה והוא למטה: אין

אם אמר הריני עצמי קרבן. דמשמע שהקדיש את עצמו וסוז אמר לא נדרתי
אלא צהרמו של ים על שם הרשע שגדין צו את הדגים ולא צהרס ממש:
אלא צקרינו מלכיס. דורות שמקריבין לפני מלכיס: וכן אם אמר הריני
עצמי קרבן. דמשמע שהקדיש את עצמו וסוז אמר לא נדרתי אלא צענס
אחד שיש לי בתוך צימי שהנחמתי להיות נודר צו ולא צענמי ממש:
על כל אלו אין נשאלין להן. דאין צריך שאלה דודאי מותר הואיל ואיניש
אמרי דעל דעת כן אמרו: ואם נשאלו. אם לא יושאל: וחכמים אומרים
פותחין להן פתח צחרטה ומוכיחין אותן שלא ינהגו קלות ראש צנדרים:
גב' וכוון אין נשאלין. דאין פותחין להם פתח ואין מתירים להן דקסינן להו
משום דנדרת ממש משמע: והדר פני אם נשאלו. דמשמע דנשאלין:
וכוון אין לריבין שאלה. דמוותרין צלה שאלה: צד"ה בתלמוד חסד.
דלחקלי הוא דנדר כה"ג ולא חתי למיסך: אזל ע"ה שאל עונשים אוסו
ומחמרים עליו. כדי שלא יהא רגיל לנדור צו: ועבר על נזירותו. דקצבור
צטעות נדר ואחרי כן צא לישאל: אין נוקקין לו. לפתוח לו צחרטה:
נזירות מועטס. שקבל עליו נזירות ל' יום. אזל אם קיבל נזירות מרובה
ועבר ושמע ק' יום אין אומרים ינהג אסור ק' יום שנהג הימ אלא לעונש
ל' יום כסתם נזירות. הכי נמי עושין אותו שינהג אסור צנדרו וכמיס
שעכב כל נדרו דקאמר לא נדרתי אלא צהרמו של ים ונהג הימ צנדר עד
לאחר עליה. דעמו לישאל: בי דינא דמוזיק ליה. קודם שינהוג עצמו לא
עבדי שפיר: שפופין. פניס כנגד עורף שצאס על נשותיהן שלא כדרכן:
שפופיס שולחנן. היא למעלה והוא למטה: אין

אם אמר הריני עצמי קרבן. דמשמע שהקדיש את עצמו וסוז אמר לא נדרתי
אלא צהרמו של ים על שם הרשע שגדין צו את הדגים ולא צהרס ממש:
אלא צקרינו מלכיס. דורות שמקריבין לפני מלכיס: וכן אם אמר הריני
עצמי קרבן. דמשמע שהקדיש את עצמו וסוז אמר לא נדרתי אלא צענס
אחד שיש לי בתוך צימי שהנחמתי להיות נודר צו ולא צענמי ממש:
על כל אלו אין נשאלין להן. דאין צריך שאלה דודאי מותר הואיל ואיניש
אמרי דעל דעת כן אמרו: ואם נשאלו. אם לא יושאל: וחכמים אומרים
פותחין להן פתח צחרטה ומוכיחין אותן שלא ינהגו קלות ראש צנדרים:
גב' וכוון אין נשאלין. דאין פותחין להם פתח ואין מתירים להן דקסינן להו
משום דנדרת ממש משמע: והדר פני אם נשאלו. דמשמע דנשאלין:
וכוון אין לריבין שאלה. דמוותרין צלה שאלה: צד"ה בתלמוד חסד.
דלחקלי הוא דנדר כה"ג ולא חתי למיסך: אזל ע"ה שאל עונשים אוסו
ומחמרים עליו. כדי שלא יהא רגיל לנדור צו: ועבר על נזירותו. דקצבור
צטעות נדר ואחרי כן צא לישאל: אין נוקקין לו. לפתוח לו צחרטה:
נזירות מועטס. שקבל עליו נזירות ל' יום. אזל אם קיבל נזירות מרובה
ועבר ושמע ק' יום אין אומרים ינהג אסור ק' יום שנהג הימ אלא לעונש
ל' יום כסתם נזירות. הכי נמי עושין אותו שינהג אסור צנדרו וכמיס
שעכב כל נדרו דקאמר לא נדרתי אלא צהרמו של ים ונהג הימ צנדר עד
לאחר עליה. דעמו לישאל: בי דינא דמוזיק ליה. קודם שינהוג עצמו לא
עבדי שפיר: שפופין. פניס כנגד עורף שצאס על נשותיהן שלא כדרכן:
שפופיס שולחנן. היא למעלה והוא למטה: אין